

Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах



2026 р., № 105

Збірник наукових праць

виходить шість разів на рік

Головний редактор:

Сущенко Л. – доктор педагогічних наук, професор

Редакційна колегія:

Атаманчук Ю. – доктор педагогічних наук, професор;

Дяченко М. – доктор педагогічних наук, професор;

Євстігнєєва І. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Пісоцька Л. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Попович О. – доктор педагогічних наук, професор;

Шумілова І. – доктор педагогічних наук, доцент;

Мілена Левунлісва – доктор філософії, доцент (Болгарія);

Катажина Плутецька – доктор педагогічних наук, професор
(Республіка Польща).

Технічний редактор: Н. Кузнєцова

Дизайнер обкладинки: А. Юдашкіна

Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній
школах : зб. наук. пр. / [редкол.: Л.О. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Одеса :
Видавничий дім «Гельветика», 2026. Вип. 105. 180 с.

Сайт видання:

www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua

Засновник:

Класичний приватний університет

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа:

Рішення Національної ради України з питань
телебачення і радіомовлення № 1543 від 09.05.2024 року
(ідентифікатор медіа – R30-04417)

Суб'єкт у сфері друкованих медіа: Класичний приватний
університет (вул. Жуковського, буд. 70-6, м. Запоріжжя,
69002, kpuinform@gmail.com, тел. (061) 228-07-78)

Мови розповсюдження: українська, англійська, польська,
німецька, французька, болгарська, румунська



Видавництво і друкарня –
Видавничий дім «Гельветика»

65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1

Телефони: +38 (095) 934-48-28, +38 (097) 723-06-08

E-mail: mailbox@helvetica.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 7623 від 22.06.2022 р.

**Входить до Переліку наукових фахових видань
України (категорія «Б») з педагогічних наук
(спеціальності: А1 – Освітні науки, А2 – Дошкільна
освіта, А3 – Початкова освіта, А4 – Середня
освіта (за предметними спеціальностями),
А5 – Професійна освіта (за спеціалізаціями),
А6 – Спеціальна освіта (за спеціалізаціями))
відповідно до Наказу МОН України від 17.03.2020
№ 409 (додаток 1).**

**Журнал включено до міжнародної
наукометричної бази Index Copernicus International
(Республіка Польща)**

Видання рекомендовано до друку
та поширення через мережу Internet
Вченою радою Класичного приватного університету
(протокол № 8 від 29 квітня 2026 р.)

Усі права захищені.

Повний або частковий передрук і переклади дозволено
лише за згодою автора і редакції.
При передрукуванні посилання на збірник наукових праць
«Педагогіка формування творчої особистості
у вищій і загальноосвітній школах» обов'язкове.

Редакція не обов'язково поділяє думку автора
і не відповідає за фактичні помилки, яких він припустився.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату
за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com
від польської компанії Plagiat.pl.

Адреса редакції:

Класичний приватний університет
69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 706.
Телефони/факс: +38 050 17 95 916.

Дата розміщення онлайн – 27.05.2026 р.
Дата друку – 30.05.2026 р. Формат 60×84/8.
Цифровий друк. Зам. 0526/554. Наклад 150 пр.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

В. В. Вернер

ВУЗЛИ РЕФОРМАЦІЇ: КЕЙДАНИ І СЛУЦЬК ЯК ОСЕРЕДКИ ФОРМУВАННЯ ПРОТЕСТАНТСЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ МЕРЕЖІ ВЕЛИКОГО КНЯЗІВСТВА ЛИТОВСЬКОГО XVII СТ.....	8
---	---

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТИ

С. О. Бадер, І. А. Гречишкіна

ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВІММЕЛЬБУХУ У НАВЧАННІ ДІТЕЙ ТРЕТЬОГО РОКУ ЖИТТЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	22
--	----

О. В. Биковська, О. М. Пасічняк, Я. Т. Биковський

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ ДЛЯ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА НА ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ.....	27
--	----

К. В. Вороніна

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ РЕФЕРУВАННЯ У КОНТЕКСТІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ	35
---	----

В. А. Григоренко

НАВЧАННЯ У ГУРТКАХ ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК МІНІМІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ ВТРАТ ТА РОЗРИВІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	41
---	----

О. М. Довгоселець, Т. В. Биковський

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ГУРТКАХ ПРОГРАМУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	47
---	----

Ю. В. Липчанська, М. А. Азаркіна, Д. М. Курсін

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ВИКОРИСТАННЯ ОКРЕМИХ ПРИНЦИПІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩИХ І СЕРЕДНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ. СПЕЦИФІКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ У БАЗОВОМУ ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ. ЗНАЧЕННЯ ЗАКОНІВ КОЛЬОРОВИХ СПОЛУЧЕНЬ У ЦИФРОВІЙ ГРАФІЦІ.....	52
--	----

М. В. Сігалю, Д. М. Петренко, О. В. Скрипльов

ОСВІТНІ МОЖЛИВОСТІ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ГЕЙМІФІКАЦІЯ В ПОЗАШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ.....	66
--	----

Н. А. Суховієнко, І. М. Литвин, І. І. Глуценко

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОСВІТНЬО-КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ЗАЇКАННЯ І ТЕМПО-РИТМІЧНИХ ПОРУШЕННЯХ МОВЛЕННЯ.....	73
---	----

О. А. Тищенко

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ФЕДЕРАТИВНІЙ РЕСПУБЛІЦІ НІМЕЧЧИНА.....	78
---	----

ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА

С. П. Гура, Л. А. Чернікова

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ
Й ОБОРОННОЇ СВІДОМОСТІ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСЕННОЇ
КУЛЬТУРИ В УЧНІВ НА УРОКАХ ПРЕДМЕТА «ЗАХИСТ УКРАЇНИ»..... **84**

С. О. Ігнатенко, С. В. Воробйова

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
НА РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ СТАРШОКЛАСНИКІВ **91**

С. О. Лавренко

ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЄВРОПИ..... **97**

Г. І. Масюк

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ УЧНІВ БАЗОВОЇ ШКОЛИ..... **103**

Г. В. Столярчук

ВПРАВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ВМІНЬ ЛОКАЛІЗАЦІЇ Й АНАЛІЗУ НОВИХ
ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ..... **108**

ВИЩА ШКОЛА

М. Ф. Бирка, А. В. Сущенко

ЗНАННЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ОСВІТНІЙ РЕЗУЛЬТАТ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ: СУТНІСТЬ ФЕНОМЕНУ **113**

О. І. Задорожна

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ В СИСТЕМІ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ..... **120**

О. О. Кравець

ВИКОРИСТАННЯ КОРОТКИХ ВІДЕО У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ
ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: СИНЕРГІЯ МІКРОНАВЧАННЯ,
АУТЕНТИЧНОГО КОНТЕКСТУ ТА СТРАТЕГІЧНОГО СКЕФОЛДІНГУ..... **125**

С. В. Кузьменко

ВАЖЛИВІ СКЛАДОВІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
КУРСАНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ АКЦЕНТІВ АВІАЦІЙНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ..... **130**

О. П. Ранюк, Г. В. Осіпчук

ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ
З ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ..... **135**

С. В. Стеблюк

ЗАСТОСУВАННЯ ЕМПІРИЧНИХ МЕТОДІВ У НАУКОВО-ДОСЛІДНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... **141**

Д. Д. Степанов

СТРУКТУРА ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ СОЦІОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ..... **146**

А. В. Стешиц

РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ
ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО ФІЗИЧНОГО САМОВИХОВАННЯ..... **152**

О. О. Кравецьстарший викладач кафедри іноземних мов
Таврійського державного агротехнологічного університету імені Д. Моторного
ORCID: orcid.org/0000-0001-5622-8969

ВИКОРИСТАННЯ КОРОТКИХ ВІДЕО У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: СИНЕРГІЯ МІКРОНАВЧАННЯ, АУТЕНТИЧНОГО КОНТЕКСТУ ТА СТРАТЕГІЧНОГО СКЕФОЛДИНГУ

У статті досліджується інноваційний підхід до викладання англійської мови через інтеграцію коротких відеороликів (Reels, TikTok, Shorts) у межах концепції мікронавчання та методики стратегічного скефолдингу. Актуальність роботи зумовлена кардинальними змінами у способах споживання контенту: за статистичними даними, понад 86% української молоді використовують сучасні медіаплатформи як основний простір для комунікації та отримання інформації. Автор обґрунтовує, що перехід до «кліпового» споживання знань вимагає від освітян адаптації навчальних матеріалів до формату «мікро-втечі», де складні лінгвістичні конструкції подаються як лаконічні, практично орієнтовані відповіді.

Особлива увага в роботі приділяється синергії короткого відеоконтенту та стратегічного скефолдингу (scaffolding). Скефолдинг розглядається як система тимчасових опорних механізмів, які викладач створює для полегшення переходу здобувача а на вищий рівень мовної компетенції. Автор доводить, що короткі відеоролики виступають ідеальним інструментом для такої підтримки, оскільки вони дозволяють розбити складні мовні навички на дрібні, легкозасвоювані фрагменти. Візуалізація, контекстуальні підказки та автентичність мовлення у відео створюють природний «каркас», що допомагає здобувачам долати когнітивне навантаження при вивченні граматики чи лексики.

У статті проаналізовано досвід використання платформ TikTok, Instagram та YouTube як каталізаторів формування іншомовної комунікативної компетенції. Наукова новизна полягає у доведенні того, що поєднання мікронавчання зі скефолдингом дозволяє створити безперервне освітнє середовище поза межами аудиторії. Спираючись на дослідження Ахмада А., Санни Мохамад Асахі та Аль-Захрані, автор резюмує, що адаптований під соцмережі контент не лише підвищує мотивацію, а й забезпечує індивідуалізацію навчання через гнучкість темпів засвоєння матеріалу. Результати дослідження підкреслюють, що інтеграція коротких відео є необхідною умовою для підтримки релевантності сучасної іншомовної освіти, оскільки вона поєднує академічні цілі з повсякденними цифровими звичками студентів.

Ключові слова: мікронавчання, стратегічний скефолдинг, соціальні мережі, TikTok, Instagram Reels, автентичний контекст, цифрова трансформація освіти, когнітивне навантаження, лінгвістична компетенція.

Постановка проблеми. Соціальні мережі здійснили кардинальні зміни у способах поширення інформації та комунікації, охопивши близько 60% населення світу [1]. Люди використовують їх з різною метою кожного дня, і освітяни, приймаючи це до уваги, намагаються інтегрувати навчальний процес у це технологічне середовище. Дослідження демонструють, що серед усіх месенджерів, найчастіше 86% української молоді користуються месенджером Telegram, YouTube та Instagram щодня або частіше переглядають 70% та 66% опитаних відповідно. У п'ятірку лідерів серед платформ також входять Viber і TikTok. Щодня або частіше їх переглядають 51% та 46% респондентів [2]. Це свідчить про те, що інтеграція коротких відео у навчальний процес є не

лише можливістю, а й необхідною умовою для підтримки релевантності сучасної освіти, оскільки ефективне навчання має відбуватися у звичному для здобувачів цифровому просторі.

Платформи, як-от TikTok, Instagram Reels та YouTube Shorts, сформували новий тип споживання контенту, орієнтований на «мікро-втечі», швидкі розваги та отримання «простих» відповідей на практичні запитання (наприклад, як освоїти новий інструмент чи правило) [3]. Такий формат змінює щоденні звички, і освітній контент, адаптований під ці вимоги, природно вписується у щоденний графік здобувачів, що вивчають англійську мову.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Виявлені дослідження здебільшого демонстру-

ють численні переваги включення коротких відеороликів у процес вивчення англійської мови. Вищезгадані платформи визнані каталізаторами мовної компетенції, особливо поза аудиторією. Іноземні вчені такі як Ахмад А. та Санна Мохамад Асахі, досліджували використання коротких відеороликів при вивченні іноземних мов. Аль-Захрані вивчав переваги TikTok у покращенні загальних навичок англійської мови серед дорослих учнів. Вчений наголошував на необхідності підвищення мовної компетенції дорослих учнів з використанням інноваційних технологій. Результатом дослідження став висновок, що програма TikTok значно покращує загальні навички англійської мови (65.4% позитивної ваги) [4]. Санна Мохамад Асахі проаналізував особливості, перспективи та недоліки використання коротких відеороликів для вивчення іноземної мови поза межами класу і зробив висновок, що вони підвищують словниковий запас, покращують говоріння, слухання та граматику, але й одночасно виникають проблеми з точністю контенту, відволіканню та необхідністю керівництва викладачів [5]. Дослідженням проблеми роботи з аудіо- та відеоматеріалами у навчальному процесі займалися: О. В. Мудрик, Л. Алексеєва, Н. Бичкова, М. Бранді, Ю. Верісокин, Л. Волошинова, Л. Петрова, Ю. Федоренко, Т. Яхунов та інші. Усі дослідники зазначають, що використання навчально-методичних відеоматеріалів сприяє підвищенню мотивації вивчення мови, формуванню та розвитку комунікативної компетенції та є невичерпним джерелом навчального матеріалу. Також відеоматеріали на заняттях сприяють індивідуалізації навчання і розвитку вмотивованості мовної діяльності студентів[6].

Попри зростання обсягу досліджень у цій галузі, аналіз виявив кілька суттєвих прогалин, які потребують нагальної уваги для формування надійної педагогічної бази для використання коротких відеороликів.

Мета статті. Оцінити педагогічну ефективність, а саме довгострокові ефекти запам'ятовування, дослідити вплив використання коротких відеороликів на розвиток формальної граматики, лексики, фонетики та академічних навичок письма, розглянути когнітивне навантаження на здобувача і роль викладача.

Виклад основного матеріалу. Короткі відео спираються на теорію мікронавчання, яка передбачає подачу нової інформації невеликими, сфокусованими частинами, що зазвичай тривають до п'яти хвилин і концентруються на одній навчальній цілі. Сама теорія ґрунтується на відкриттях Германа Еббінгауза, який у середині 1880-х років розробив Криву Забування. Ця крива демонструє, що без повторення люди можуть втратити до 80% нової інформації протягом місяця. Головна сила мікронавчання полягає в тому, що воно протидіє

цьому явищу, розділяючи контент на невеликі сегменти та забезпечуючи регулярне інтервальне повторення [7]. Постійний доступ до мобільних пристроїв дає змогу повторювати матеріал у будь-який час і у будь-якому місці. Сам формат ефективний для вивчення лексичних, граматичних або фонетичних явищ і відрізняється можливістю поступового переходу набутих знань у довгострокову пам'ять за умови повторного перегляду. Перевагою коротких відеороликів є і мінімізація когнітивного навантаження.

Дослідження виявило і недоліки частого перегляду роликів. Кортико-ретикулярні структури мозку гостро реагують на синє світло від екранів і постійну зміну відеоряду. Це критично, бо такий контент провокує пароксизмальні спалахи, які є передвісниками або ознаками епілепсії, і їх можна побачити при обстеженні на електроенцефалограмі. Мустафі Салауддін у своїй роботі "Tiktokification of Learning: What EdTech Can Learn from Social Platforms" дослідив, як змінюється тривалість уваги людей протягом років. Якщо у 2000 році тривалість дорівнювала 12 секунд, то вже у 2013 вона зменшилася до 8 секунд і наразі утримується на рівні 9 секунд. [3]. Споживання таких відео призвело до зниження стійкості уваги. У зв'язку з цим необхідно звернути увагу на проблему, яка виникає при тривалому та постійному використанні такого формату навчання. Гіперстимулюючий, швидкий характер коротких відеороликів зменшує толерантність мозку до тривалого зосередження і може призводити до звикання до швидкої зміни завдань, що заважає виконанню тривалих академічних завдань (наприклад, читання довгих текстів) у вищій освіті. У здобувачів навички аналізування, співставлення, вміння робити висновки, систематично вивчати складні граматичні правила не розвиваються. У майбутньому це ускладнює як процес навчання для здобувачів освіти, так і роботу викладача. На нашу думку, було б доцільним робити серію відеороликів з постановкою проблеми і наданням здобувачу змоги обдумати ситуацію до викладення наступного ролику з відповіддю, якщо відео робить викладач, або запропонувати робити таке відео здобувачу самостійно чи в якості групової роботи. Соціальні мережі та короткі відео ідеально підходять для розвитку колаборативного та соціального навчання, заохочуючи взаємодію та обмін знаннями між однолітками. Експериментальні дослідження підтвердили, що використання коротких відео TikTok та Instagram Reels для групових завдань значно покращує колаборативні навички студентів іноземних мов. Експериментальна група, що працювала з відео, показала значно вищий середній бал співпраці (73.83) порівняно з контрольною групою (54.32) [8]. Це змінить ставлення до вивчення матеріалу у мотивованих

здобувачів і також буде розвивати необхідні для успішного навчання навички, а не тільки вміння пасивного споживання готового контенту. Короткі відео є за своєю природою цікавими, інтерактивними та здатними підвищити загальну мотивацію до навчання. Здобувачі, які використовують або створюють відео контент, часто відзначають підвищення впевненості та поліпшення технологічних навичок. Використання коротких відеороликів не повинно замінювати повноцінне навчання, бо загалом не дає змоги здобувачам сформувати цілісну картину граматичної, лексичної структури чи навичок зв'язного мовлення, які вимагають тривалого та системного вивчення. Крім того, захоплюючий характер платформ може відволікати увагу на нерелевантний або неперевірений контент.

Як джерело додаткової інформації відеоролики можуть бути корисними інструментами для практики вимови, але й тут є свої недоліки. З одного боку, поєднання зображення та звуку привертає увагу і є важливим для тренування голосових органів та слухового сприйняття, і є дослідження, які підтверджують цей факт. Наприклад, одним із авторів контенту, який пояснює матеріали з вимови та лексико-граматичні правила є ютубер, що веде канал «English With Lucy». Люсі Белла Ерл це популярна британська онлайн-викладачка англійської мови. Вона спеціалізується на викладанні британської англійської, фокусуючись на граматиці, словниковому запасі та покращенні вимови для іноземців. Створює відео про реальну британську англійську, вимову, лексику та дає поради з навчання. Має власну освітню платформу. На її каналі здобувачі стикаються з реальними мовними ситуаціями, акцентами, обставинами, ідіомами. Це, своєю чергою, розвиває соціолінгвістичну компетентність, розуміння культурних норм, соціальних контекстів та жестів, що впливають на комунікацію, бо багато уваги приділяється саме таким моментам. З іншого боку, по-перше, це не замінює активну мовленнєву практику, яка вимагає спонтанного мислення; по-друге, виникає питання, хто саме є авторами роликів і які їх рівні мовної компетентності. І тут постає питання ролі викладача як координатора у цьому процесі. Якщо такі матеріали використовуються на занятті, то відповідальність за якість несе викладач, але якщо здобувач у соціальних мережах знаходить матеріал самостійно, то немає гарантії, що відеоролик буде містити належний рівень мови. Роль викладача при використанні коротких відео трансформується у роль головного куратора та модератора. Викладач відповідає не лише за вибір якісного та релевантного контенту, а й за впровадження стратегій, які допомагають учням подолати нейропсихологічні виклики, пов'язані зі швидким споживанням контенту.

Успішна інтеграція коротких відео вимагає чіткого педагогічного контролю, який найкраще реалізується через метод скефолдингу (Scaffolding). Цей термін, введений Джеромом Брунером, описує техніку, де викладач подає матеріал сегментами, поступово зменшуючи підтримку в міру досягнення здобувачами майстерності. Вважається, що ця методика допомагає здобувачам краще запам'ятовувати інформацію, поєднує ті знання, які вже є у здобувача з новими, допомагає здобувачу зрозуміти чи є прогрес в навчанні, знижує когнітивне навантаження і додає впевненості у собі, таким чином підвищуючи мотивацію до навчання. Підхід «Я роблю, ми робимо, ти робиш» («I do, we do, you do») ідеально підходить для структурованої роботи з відео контентом, дозволяючи викладачеві спочатку демонструвати, потім керувати спільною роботою, а згодом надавати ініціативу здобувачам [9].

На початковому етапі треба мати розуміння, для чого саме ви демонструєте відео і яка мета. Від цього буде залежати весь хід заняття. Розглянемо ситуацію, коли необхідно пояснити граматичні правила. Вважаємо доцільним почати пояснення матеріалу традиційними засобами, а за допомогою відео зробити акценти на найважливіших чи найскладніших моментах нового матеріалу.

Опрацювання відео поділяється на чотири етапи. Перший етап готує здобувача до перегляду відео, і завдання викладача – знизити майбутнє когнітивне навантаження. Цього можна досягти попереднім ознайомленням здобувача з лексико-граматичним матеріалом відео. Важливо провести актуалізацію опорних знань здобувача, яка поєднає вивчення нового матеріалу з уже набутими знаннями і покаже, де саме і як використовується цей матеріал у мовленні. На нашу думку, здобувач краще опанує граматичний або лексичний матеріал відео, якщо буде розуміти, про що саме йдеться. Для створення найкращої психологічної атмосфери доцільно поділити аудиторію на групи. Відеювання – це завжди складний процес і стресова ситуація для багатьох здобувачів. Розуміння, що вся увага не буде зосереджена на кожному окремому здобувачі, заспокоює і дає змогу не нервувати під час перегляду. Це етап, де головну роль виконує саме викладач. Перший етап завершується демонстрацією відео, яке підсумовує все вищесказане і виділяє найскладніші моменти, які потребують додаткового вивчення. Другий етап має на увазі спільну роботу викладача та груп здобувачів. Відео містить в собі завдання на розуміння граматичного матеріалу, представленого викладачем. Під час цього етапу здобувачі переглядають відео вперше без виконання завдань. Мета – зрозуміти загальну ідею. Завдання можуть мати різний рівень складності. Це можуть бути речення з вже наданими варі-

антами відповіді, або без варіантів, або текст в форматі ЄВІ, або просто текст, де здобувач сам повинен знайти помилку та виправити її. Вважаємо за потрібне при другому перегляді призупиняти відео для обговорення побаченого, можливого перекладу та тлумачень складних моментів, відповідей на питання викладача, повторення вголос ключових фраз або чанків. Здобувачі працюють в групах під керівництвом викладача. Вони виконують завдання, надаючи власні пояснення граматичним або лексичним структурам і створюючи свої приклади. Третій етап – це вже самостійна робота здобувачів, яка може включати власні відеопроєкти, створення завдань на відео без керівництва викладача, розробку коротких відео з приділенням уваги на якісь цікаві моменти з правил, розігрування діалогів один з одним з використанням правил, де хтось робить помилку, а інший в жартівливій формі її виправляє, пошук виключень з цих правил і демонстрація здобувачам, спроба пояснити цей матеріал у жартівливій формі з смішними прикладами, спроба продемонструвати наслідки неправильного вживання граматики при спілкуванні з кимось. Цей етап надає змогу здобувачам виявити, чи є якісь прогалини в засвоєнні нового матеріалу, надати впевненості в собі та мотивувати на подальшу діяльність. Важливо, щоб свій внесок міг зробити кожен здобувач з групи. І останній етап – це забезпечення довготривалого збереження знань. На наступних заняттях викладач може зробити вікторини, опитування на тему минулого заняття, переглянути відео, створені здобувачами, і обговорити їх. Доцільно створити таку базу коротких відео від здобувачів і розпочинати кожне заняття одним із них для актуалізації опорних знань. Це мотивує здобувачів, бо з'явиться розуміння, що все, що вони роблять, має сенс і вагу для всіх.

Висновки і пропозиції. Сучасні технології захоплюють світ і роблять процес навчання більш цікавим і різноманітним. Проблемою стає вивчення методики правильного користування всіма здобутками цивілізації. При використанні коротких відео необхідно притримуватися певних стратегій. По-перше, активно залучати здобувача в обговорення поданого матеріалу відео. Для цього воно має бути проблемним та викликати цікавість. По-друге, використання методу скефолдингу дає змогу викладачу розвивати навички аналізу та самостійної роботи здобувача, поєднуючи вже існуючі знання з новими і допомагаючи зрозуміти прогрес у вивченні мови. По-третє, робота в групах над матеріалами відео знімає психологічне напруження, що призводить до покращення розвитку навичок аудіювання та говоріння. Використання методу скефолдингу дає змогу здобувачам розвиватися, глибоко аналізувати контент і створювати свої власні розробки. Роль викладача у цьому процесі є дуже важливою, бо саме він направляє здобувачів, підбирає сучасні відеоматеріали та допомагає активізувати когнітивні навички здобувачів.

Сумуючи все вищесказане, можна зробити висновки, що використання на заняттях коротких відео приносить користь здобувачам за умови контролю зі сторони викладача, групової роботи та створення власного контенту.

Список використаної літератури:

1. Matt Evans Social Media in Education: 13 Ideas for the Classroom . *University of San Diego Professional & Continuing Ed* URL: <https://pce.sandiego.edu/social-media-in-education/> (дата звернення: 11.04.2026).
2. Якими соцмережами користується молодь – дослідження. URL: <https://sil.media/piakimi-sotsmerezhami-koristuietsia-molod---doslidzhennia-851268-16959> (дата звернення: 11.04.2026).
3. Tiktokification of Learning: What EdTech Can Learn from Social Platforms - Learning Guild. URL: <https://www.learningguild.com/articles/tiktokification-of-learning-what-edtech-can-learn-from-social-platforms> (дата звернення: 11.04.2026).
4. Ahmad A. Al-Zahrani Bridging the Gap: Leveraging TikTok to Improve English Language Proficiency Among Adult English Language Learners .
1. URL: <https://tpls.academypublication.com/index.php/tpls/article/view/11234>
2. (дата звернення: 11.04.2026).
5. Sanna Mohammad Assakhi Short Videos on Social Media as Catalysts for English Language Learning Beyond the Classroom. URL: https://www.researchgate.net/publication/383505276_Short_Videos_on_Social_Media_as_Catalysts_for_English_Language_Learning_Beyond_the_Classroom#pf1 (дата звернення: 11.04.2026).
6. Мудрик О.В. Особливості використання інформаційних відеотехнологій під час вивчення іноземної мови. URL: https://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2022/80/part_2/16.pdf (дата звернення: 11.04.2026).
7. What is Microlearning? Examples and Best Practices [2025] - *Valamis* URL: <https://www.valamis.com/hub/microlearning> (дата звернення: 11.04.2026).
8. Mohamad Ahmad Exploring how language learning platforms on Instagram and TikTok can facilitate collaborative foreign language learning experiences of undergraduates. URL: https://www.researchgate.net/publication/381190579_Exploring_how_language_learning_platforms_on_Instagram_and_TikTok_can_facilitate_collaborative_foreign_language_learning_experiences_of_undergraduates (дата звернення: 11.04.2026).
9. Adam Nance 7 Scaffolding Learning Strategies for the Classroom. URL: <https://pce.sandiego.edu/scaffolding-in-education-examples/> (дата звернення: 11.04.2026).

Kravets O. Using of short videos on social media to learn English: the synergy of microlearning, authentic context and strategic scaffolding

This article explores an innovative approach to teaching English through the integration of short videos (Reels, TikTok, Shorts) within the framework of the concept of microlearning and the methodology of strategic scaffolding. The relevance of this work stems from radical changes in the ways content is consumed: according to statistics, over 86% of Ukrainian youth use modern media platforms as their primary space for communication and obtaining information. The author argues that the shift towards 'clip-based' knowledge consumption requires educators to adapt teaching materials to a 'micro-escape' format, where complex linguistic constructions are presented as concise, practically oriented answers.

Particular attention in the study is paid to the synergy between short video content and strategic scaffolding. Scaffolding is viewed as a system of temporary support mechanisms that the teacher creates to facilitate the student's transition to a higher level of language competence. The author argues that short video clips are an ideal tool for such support, as they allow complex language skills to be broken down into small, easily digestible fragments. Visualisation, contextual cues and the authenticity of speech in the videos create a natural 'framework' that helps learners overcome the cognitive load involved in studying grammar or vocabulary.

This article analyses the use of TikTok, Instagram and YouTube as catalysts for the development of foreign language communicative competence. The academic novelty lies in demonstrating that combining microlearning with scaffolding enables the creation of a continuous learning environment beyond the classroom. Drawing on research by Ahmad A., Sanna Mohammad Asahi and Al-Zahrani, the author concludes that content adapted for social media not only boosts motivation but also ensures personalised learning through flexibility in the pace of learning. The research findings emphasise that the integration of short videos is a prerequisite for maintaining the relevance of modern foreign language education, as it combines academic objectives with students' everyday digital habits.

Key words: *English language, microlearning, strategic scaffolding, social media, TikTok, Instagram Reels, authentic context, digital transformation of education, cognitive load, linguistic competence.*

Дата першого надходження статті до видання: 17.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 15.05.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 27.05.2026